

Dosarul nr. 2r-271/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. : R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Sîrbu, I. Muruianu)

DECIZIE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fortenes”, reprezentată de avocatul Loghinescu Petru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Fortenes” împotriva lui Roșca Andrei, Societatea cu Răspundere Limitată „Rotosec-Auto”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Victoriaș” și Societatea cu Răspundere Limitată „DRP Service” privind încasarea solidară a prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fortenes”, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 20 noiembrie 2017, SRL Fortenes” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior împotriva lui Roșca Andrei, SRL „Rotosec-Auto”, intervenienți accesorii, SRL „Victoriaș”, SRL „DRP Service” cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie 2019 cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Fortenes”, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 18 iunie 2019, Stropșa Tudor a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 mai 2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate în partea respingerii cererii depuse de către Stropșa Tudor și pronunțarea în această parte o nouă hotărâre prin care acțiunea sa să fie admisă integral.

La 01 iulie 2019, reprezentantul SRL ”Fortenes”, avocatul Loghinescu Petru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie

2019 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Fortenes”.

Concomitent, apelantul a solicitat amânarea achitării taxei de stat până la data limită de prezentare a apelului motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019 s-a respins solicitarea apelantului privind amânarea achitării taxei de stat până la data limită de prezentare a apelului motivat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL ”Fortenes”, din motiv că, în cererea de apel nu au fost indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și neprezentării dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, apelantului fiindu-i acordat termen până la 27 noiembrie 2019, pentru înlăturarea neajunsurilor menționate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 s-a restituit cererea de apel depusă de SRL ”Fortenes”, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 6 februarie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Fortenes”, reprezentată de avocatul Loghinescu Petru a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019 și 28 noiembrie 2019 solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În motivare, a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel. Despre emiterea încheierii Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019, recurentul nu a cunoscut și nici nu a fost expediată în adresa acestuia.

Susține că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019 este eronată și neîntemeiată, s-a admis limitarea accesului apelantei la justiție întru apărarea drepturilor și intereselor sale, în limitele pretențiilor înaintate. Instanța nu a creat condiții obiective și reale pentru ca participanții la proces să aibă posibilitate de a-și exercita în volum deplin drepturile sale procedurale.

Prin restituirea cererii de apel s-a încălcat dreptul la proces echitabil și accesul la justiție garantate de art. 6& 1 din Convenție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 28 noiembrie 2019.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a invocat că încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la 30 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal.

Cererea de recurs a fost declarată la 6 februarie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudicare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Materialele dosarului atestă că la 01 iulie 2019, avocatul Loghinescu Petru acționând în interesele SRL „Fortenes” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 13 iunie 2019.

Instanța de apel soluționând chestiunea punerii pe rol a apelului prin încheierea din 3 octombrie 2019 a constatat că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și astfel, a nu a dat curs cererii de apel, a respins solicitarea apelantului privind amânarea achitării taxei de stat până la data limită de prezentare a apelului motivat și i-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37500 de lei, până la 27 noiembrie 2019.

Astfel, instanța a expediat încheierea respectivă în adresa SRL „Fortenes”, fiind recepționată de către ultima potrivit avizului de recepție (f.d.179).

Ca urmare, a recepționării încheierii din 3 octombrie 2019, de către SRL „Fortenes” și neînlăturării neajunsurilor din încheierea menționată, instanța de apel a conchis că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile date de instanță și astfel, a restituit cerere de apel prin prisma art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Colegiul reține că, în prezenta acțiune reclamantul SRL „Fortenes”, este reprezentat de avocatul Loghinescu Petru, ultimul fiind prezent în instanța de fond la toate ședințele de judecată.

La fel, cererea de apel nemotivată a fost depusă și semnată de către avocatul Loghinescu Petru acționând în interesele SRL „Fortenes”.

Deci, avocatul fiind o persoană pregătită din punct de vedere juridic, cunoaște care sunt acțiunile procesuale ale unei părți în proces, iar odată ce apelantul SRL „Fortenes”, în cadrul procesului civil a apelat la serviciile unui avocat, a făcut-o anume pentru a-și apăra drepturile și libertăților sale prin acordarea de ajutor juridic calificat.

Deci, odată ce partea este reprezentată de către un avocat, instanța de apel avea obligația pozitivă de a expedia încheierea din 3 octombrie 2019 și în adresa avocatului, care reprezintă interesele apelantului în instanța de judecată, fapt ce din materialele dosarului nu se constată.

Prin urmare, concluzia instanței de apel precum că încheierea din 3 octombrie 2019 a fost adusă la cunoștință reprezentantului apelantului, iar acesta a manifestat un comportament pasiv în propria cauză, este eronată.

Or, din materialele dosarului nu se constată o asemenea situație, lipsind un aviz de recepție care să confirme recepționarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019 de către avocatul Loghinescu Petru, iar ca urmare nu poate fi posibilă plasarea neîndeplinirii indicațiilor în termen de către apelant din cauza lipsei de diligență.

Cu referire la concluzia instanței de apel din încheierea din 3 octombrie 2019, Colegiul o consideră neîntemeiată.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță“, în cadrul căruia dreptul de acces și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect.

Potrivit jurisprudenței sale constante, „dreptul la o instanță“ nu este absolut. El se pretează unor limitări deoarece, prin însăși natura sa, el impune o reglementare din partea statului care poate să aleagă mijloacele pe care să le utilizeze în acest scop. În aceasta privință, Curtea reamintește că ea nu a exclus niciodată ipoteza ca interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natura financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy-Miloslavsky, p. 80–81, §§ 61).

Analizând cerințele din cererea de apel a apelantului, instanța de recurs reține că, instanța de apel greșit a impus acestuia achitarea taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, pentru examinarea cererii de apel.

Prin cererea de apel depusă SRL „Fortenes” a solicitat casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Central din 13 iunie 2019 și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere cererii de chemare în judecată.

Astfel, prin cererea finală de concretizare a pretențiilor reclamantului a solicitat : încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 760 de euro cu titlu de prejudiciu material, suma de 18180 ruble rusești (conform cursului BNM la data depunerii acțiunii constituia suma de 5454 lei) pentru procurarea pieselor de schimb auto, suma de 22 500 de lei cu titlu de cheltuieli de reparație, sumele de 167,09 euro și 6450,49 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

În conformitate cu art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform [Legii taxei de stat](#).

Conform art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat, nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial se achită taxa de stat de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar numai puțin de 270 de lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice. Litera j) din art. 3 al Legii taxei de stat, statuează că, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor judecătorești se achite 75% din taxa ce urmează a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, instanța de apel greșit a calculat cuantumul taxei de stat, apelantului SRL „Fortenes” în mărime de 37 500 de lei pentru examinarea cererii de apel, acesta urmând a fi calculată 75% din valoarea acțiunii. Ne fiind clar din care considerente instanța ajuns la concluzia că apelantul urmează să achite plata taxei de stat în cuantumul stabilit prin încheierea din 3 octombrie 2020.

Or, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului presupune ca cererile părților să fie examinate în mod riguros de către instanța sesizată, ceea ce implică, în sarcina instanței, obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și probele propuse de părți. Cu alte

cuvinte, noțiunea de "proces echitabil" cere ca o instanță să fi examinat cu adevărat problemele esențiale ce i-au fost supuse atenției.

În acest context, instanța de recurs menționează că instanța de apel, nu a analizat cu exactitate pretențiile din cererea de chemare în judecată și astfel a impus spre plată apelantului o taxă de stat greșită.

Or, o greșeală de calcul a taxei de stat la depunerea cererii de apel, admisă de către instanța de apel, poate constitui o încălcare gravă de acces la justiție și a drepturilor apelantului.

Astfel că, obligarea apelantului la achitarea taxei de stat în cuantum 37 500 lei pentru examinarea cererii de apel, iar ca urmare a neachitării taxei, restituire cererii de apel, este eronată.

Instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță, restituind apelul din motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit.

Colegiul constată, că instanța de apel a adoptat o soluție, care nu poate fi menținută de către instanța ierarhic superioară.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierile contestate sunt neîntemeiate fiind adoptate cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casate, cu restituirea cauzei în instanța de apel la stadia punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fortenes”, reprezentată de avocatul Loghinescu Petru.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 octombrie 2019, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fortenes”, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare la stadia punerii pe rol a apelului, în același complet de judecată.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru